

Zpráva o činnosti
výzkumné infrastruktury
Česká literární bibliografie
v roce 2021

Česká literární bibliografie i v roce 2021 pokračovala v plnění svých průběžných cílů, v řešení projektů účelové podpory i realizaci jednorázových úkolů.

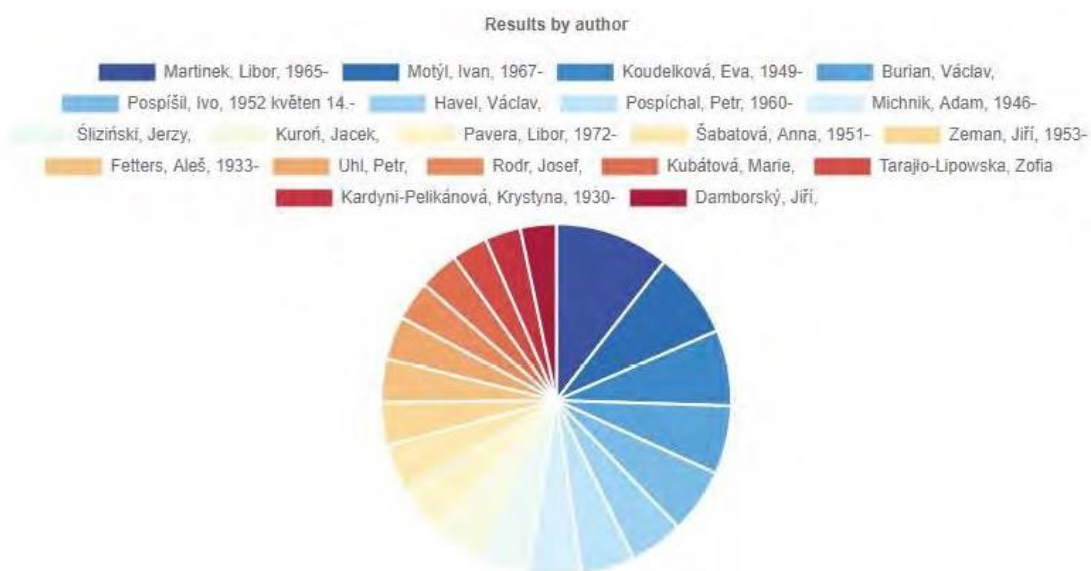
Nejvýznamnější bod činnosti ČLB v tomto roce představovalo nové kolo **mezinárodního hodnocení výzkumných infrastruktur**, organizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR, již třetí, které ČLB podstoupila. Základem tohoto hodnocení byla hodnotící zpráva, předložená ČLB v závěru roku 2020. Samotný hodnotící proces probíhal v první polovině roku 2021 a obnášel mimo jiné osobní rozhovor s mezinárodní hodnotící komisí (vzhledem k okolnostem proběhl v květnu 2021 online). V celkovém hodnocení, jehož shrnutím se stala tzv. Consensus Report, ČLB poprvé získala nejvyšší stupeň. Nejvyšší hodnocení přitom získala celkem ve 12 ze 13 hodnocených kritérií. Závěrečné hodnocení mj. o ČLB konstatovalo, že „*the research infrastructure is mature, self-aware, and has a clear vision for the future development*“.

Projekty

V roce 2021 bylo při ČLB řešeno celkem 6 projektů účelové podpory od pěti různých poskytovatelů. Řešení dvou z nich bylo roku 2021 ukončeno, u dalšího je naděje na získání návazného projektu, tři zbývající projekty pokračují do konce roku 2022.

V dubnu 2021 byl úspěšně uzavřen čtyřletý projekt **Český literární internet** (CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_013/0001743; 2017–2021). Jeho řešení bylo rozděleno do tří klíčových aktivit. První z nich představovalo zpracování bibliografie literárního internetu. V průběhu řešení projektu se podařilo zpracovat bibliografickou databázi pokrývající období od závěru 90. let až do současnosti. K 30. dubnu 2021 obsahovala celkem 44 188 záznamů z více než 70 online zdrojů. Internetové zdroje se staly plnohodnotnou součástí stávajícího excerpního záběru současné bibliografie a databáze je tak kontinuálně rozvíjena i nadále. Celkem je aktuálně průběžně zpracováváno 53 internetových zdrojů. Druhá klíčová aktivita byla zaměřena na základní výzkum literatury v online prostředí. Za realizaci této klíčové aktivity byli primárně odpovědní Jiří Trávníček (Oddělení pro výzkum literární kultury) a Karel Piorecký (Oddělení dějin 20. století). Celkem se během řešení projektu podařilo publikovat 8 studií v recenzovaných vědeckých časopisech, z toho 5 v zahraniční spolupráci.

Konečně třetí klíčová aktivita se koncentrovala na vývoj softwarových nástrojů pro analýzu a vizualizaci bibliografických dat. Jejím výstupem se stal tzv. [Statistický a analytický modul \(SAM\)](#), na jehož přípravě se podíleli vývojáři ze Střediska výpočetní techniky ÚČL Martin Jířík a Jan Anděl. SAM je koncipován jako samostatný modul discovery systému VuFind.

Obr. 1: Statistický a analytický modul – nejčastější autoři píšíci o Polsku

Podkladová data získává přímo z indexovacího nástroje Solr, a je tak plně synchronizovaný s nejaktuálnějším stavem bibliografických bází ČLB. Nabízí možnost vizualizovat libovolnou rešerši v datech ČLB pomocí více než dvaceti grafů tříděných do šesti kategorií (časová osa,

grafy navázané na autora, téma, odkazované dílo, údaje o publikování a údaje o dokumentu samém) včetně možností exportu dat i individuálního uzpůsobení konkrétní rešerše potřebám jednotlivých badatelů. Výsledky projektu shrnul závěrečný projektový workshop uspořádaný online formou 28. dubna 2021. Jeho záznam je k dispozici [zde](#).

ČLB byla též zapojena v řešení projektu **Rozvoj kapacit ÚČL pro výzkum a popularizaci** (CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_054/0014701; doba řešení 2020–2022) podpořeného Evropskou unií v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Za ČLB se na jeho řešení podílejí Vojtěch Malínek jako metodik implementace a Veronika Zemanová jako koordinátorka problematiky open access a digitalizace. V průběhu roku 2021 bylo v jeho rámci mj. připraveno školení k aktuálním možnostem publikování formou open access a ve spolupráci se zpracovateli ASEP byl do praxe ÚČL na základě příslušného příkazu ředitele zaveden identifikátor ORCID. Hlavním výstupem klíčové aktivity Open Access, za níž ČLB primárně zodpovídá, se stalo zpracování tzv. Open Access analýzy, shrnující aktuální situaci ÚČL ve vztahu k této problematice. Dokument se stane východiskem pro následnou vnitroústavní diskusi, jejímž výstupem bude tzv. Strategie Open Access, strategický dokument, který je klíčovým výstupem této aktivity v rámci projektu RKÚ.

Projekty **Globální trajektorie české literatury po roce 1945** (juniorský projekt GA ČR), **Příprava a zpřístupnění bibliografie knižních překladů české beletrie** (Strategie AV21) a **Harmonizace databází personálních autorit ÚČL AV ČR** (VISK) jsou blíže představeny v popisu činnosti jednotlivých sekcí, s jejichž činností se překrývají.

Druhým rokem pokračovalo řešení projektu výzkumné infrastruktury **Česká literární bibliografie II** (LM2018136; doba řešení 2020–2022), který komplexně pokrývá veškerou agendu ČLB, pakliže není hrazena z jiných projektů. K 31. 12. 2021 bylo ve všech bázích ČLB (bez digitalizované bibliografie retrospektivní o 1,6 mil. kartotečních lístků) zpracováno celkem 660 040 záznamů, což znamená roční přírůstek 19 196 záznamů. Bibliografie literárního samizdatu přitom dosáhla počtu 17 763 záznamů (roční přírůstek 3 087 záznamů) a bibliografie literárního internetu 51 311 (roční přírůstek 11 699 záznamů). I v roce 2021 ČLB pokračovala v opravách a zpětné redakci databáze, což se promítlo především v procentuálním navýšení napojení jmenných autorit a klíčových slov. Celkově se úpravy v roce 2021 dotkly 116 337 záznamů. Počet přístupů do databází ČLB v roce 2021 poprvé přesáhl 150 000 přístupů (číslo nelze s ohledem na přechod na systém VuFind odpovídajícím způsobem srovnat s daty o návštěvnosti za předchozí roky), dalších 311 336 návštěv zaznamenal Digitální archiv časopisů.

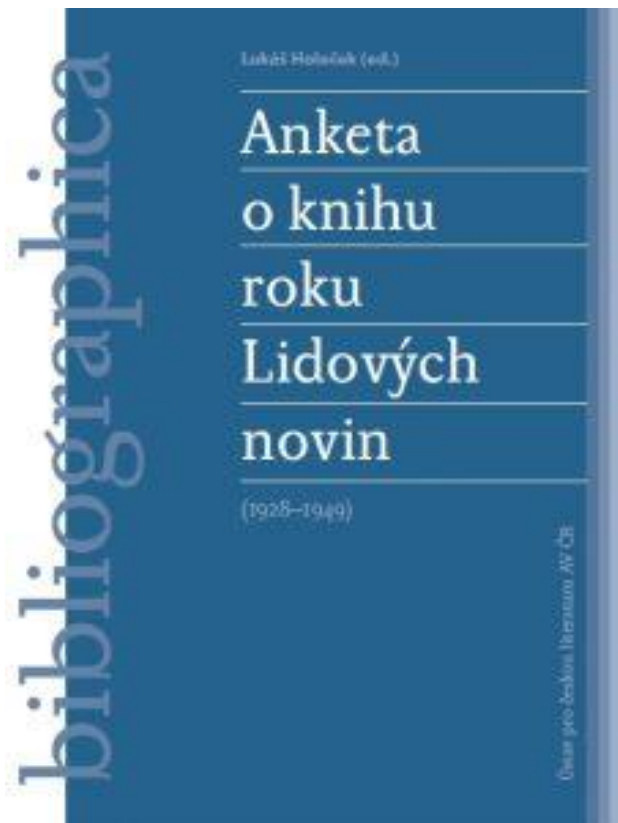
Další aktivity

Dne 24. září proběhlo hybridní formou **zasedání Vědecké rady ČLB**. Vědecká rada v roce 2021 fungovala ve složení prof. Joanna Czaplińska (Univerzita Opole, Polsko) – předsedkyně, členy byli prof. Alessandro Catalano (Univerzita Padova, Itálie), Dr. Michal Frankl (Masarykův ústav AV ČR), Ing. Jiří Mika (SVK Kladno) a dr. Tomasz Umerle (Instytut Badań Literackich, Polska Akademia Nauk).

Na počátku roku 2021 byl spuštěn **nový web ČLB**, do něhož byl přímo inkorporován discovery systém VuFind. Web využívá nový vizuální styl ústavu a je k dispozici v české i anglické verzi. V průběhu roku byly postupně rozšiřovány dostupné informace a doplňován starší obsah. Jeho design i funkčnost plně odpovídají aktuálním standardům.

Edice Bibliographica získala roku 2021 samostatného redaktora v osobě Dominika Melichara. Prvním svazkem, na jehož přípravě se podílel, se stala kniha Lukáše Holečka *Anketa o knihu roku Lidových novin (1928–1949)*, vydaná v závěru roku 2021. Na rok následující jsou v přípravě svazky další, nejbližší vydání je přitom bibliografie časopisu *Dialog*, zpracovaná Jakubem Flanderkou.

ČLB se aktivně zapojila do příprav implementace **EOSC** v České republice. Momentálně je zapojena ve všech čtyřech pracovních skupinách – Ondřej Vimr je členem pracovních skupin Základní služby a Architektura národní metadatové infrastruktury, Vojtěch Malínek se zapojil do činnosti pracovní skupiny Metadatový adresář a Veronika Zemanová působí v pracovní skupině Vzdělávání.

Obr. 2: Publikace z edice Bibliographica

V doktorském studiu je aktuálně zapsáno 10 zaměstnanců ČLB včetně Dominika Melichara, který na podzim 2021 zahájil svá Ph.D. studia na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně.

ČLB pokračovala v aktivní interakci s odbornou i laickou veřejností. Aktivně prezentovala svou činnost prostřednictvím [facebookového účtu](#) (koncem roku 550+ sledujících) a speciální sekce v rámci [Youtube kanálu ČLB](#), kde za rok 2021 přibylo celkem 7 nových videí. Zaměstnanci ČLB

vystoupili celkem 4x v masových médiích: Marta Kellerová Kordíková byla hostem pořadu Historie.cs mapujícího historii psychiatrie v Československu druhé poloviny 20. století a Petra Loučová spolupřipravila pro Český rozhlas celkem 3 pořady věnované tematice samizdatové a vězeňské literatury. Během roku 2021 se ČLB podílela na organizaci mezinárodní konference *Central and Eastern Europe Samizdat during the Cold War. Comparative and Transnational Perspectives* a workshopu *National Bibliographies Curation and Research: Digital Humanities Outlook*. Zaměstnanci ČLB v průběhu roku 2021 přednesli celkem 15 odborných a 20 popularizačních přednášek a publikovali celkem 16 odborných výstupů (srov. seznam níže). Databáze ASEP eviduje za rok 2021 celkem 48 dedikací využití výzkumné infrastruktury ČLB. Pomocí portálu Theses.cz lze doložit 50 kvalifikačních prací zmiňujících využití ČLB.

Činnost jednotlivých sekcí ČLB

Sekce současné bibliografie (vedoucí Anna Gnot)

Činnost týmu současné bibliografie byla v roce 2021 významně poznamenána epidemiologickými opatřeními, které komplikovaly průběžnou excerpci a zejména pak zpracování titulů dostupných mimo ÚČL. Průběžnou excerpci se však dle možností dařilo držet co nejaktuálnější a v druhé polovině se podařilo zpracovat i většinu dočasně nedostupného materiálu z externích knihoven a knižní přírůstky, jejichž zpracování provázely zejména v první polovině roku značné komplikace. Uvolněné kapacity zejména v první polovině roku byly využity k redakci a opravám báze, zejména pokud jde o propojení selekčních termínů na soubor národních autorit. V průběhu roku probíhaly práce na propojování záznamů ČLB na plné texty. V prosinci 2021 tak link na plný text obsahovalo již více než 100 000 záznamů.

Sekce bibliografie literárního internetu (vedoucí Pavla Hartmanová)

Sekce bibliografie literárního internetu v rámci projektu Český literární internet dovršila přípravu retrospektivní bibliografie české literatury v online prostředí. Práce na ní však pokračovaly i po dubnu 2021. Za pomoci externích brigádníků byly doplňovány linky na online mutace celostátních deníků a vybraných univerzitních a literárních časopisů na jejich archivy (mj. *Právo*, *Lidové noviny*, *Mladá Fronta Dnes*). I nadále pokračovala spolupráce s Webarchivem, aby byla zajištěna dostupnost odkazů na plný text (k 31. 12. propojeno 31 171 záznamů). Ke konci roku 2021 byl tým bibliografie literárního internetu zrušen a zpracování průběžného přírůstku materiálu pro internetovou bibliografii a její další rozvoj se stal přímou součástí aktivit sekce současné bibliografie (obě sekce se personálně prakticky 100% překrývaly). Aktivity sekce byly prezentovány na několika akcích – vedle závěrečného projektového workshopu představila Pavla Hartmanová jeho výsledky na konferenci Elektronické služby knihoven VI. (Zlín), v rámci zasedání Sekce pro bibliografii SDRUK a během Týdne Akademie věd.

Sekce bibliografie literárního samizdatu (vedoucí Gabriela Romanová)

Samizdatový tým během roku 2021 v zásadě dokončil zpracování analytické bibliografie stěžejní části periodik českého literárního samizdatu a začal s excerpcí jednotlivých textů z literárních a kulturních sborníků a almanachů. Během roku bylo zpracováno 1 533 analytických záznamů ze zhruba 50 samizdatových titulů především z okruhu autorů spojených s pražským undergroundem, brněnskou bohémou a surrealistickými skupinami a několik překladových titulů poezie beat-generation. Následně započalo analytické zpracovávání jednotlivých sborníků zařazených do významných samizdatových edic *Petlice*, *Expedice*, *Česká expedice* či *Krameriova expedice* 78.

Samizdatový tým též pokračoval v rozvoji svých mezinárodních kontaktů. Nejvýznamnější aktivitou v tomto ohledu se přitom stala konference *Central and Eastern European Samizdat*

during the Cold War. Comparative and Transnational Perspectives, která proběhla online ve dnech 29.–30. září za organizace Petry Loučové za ČLB/ÚČL a Jana Olaszka z IBL PAN. Se společným příspěvkem týkajícím se možností kvantitativního výzkumu bibliografických dat vystoupili Anna Gnot, Vojtěch Malínek a Gabriela Romanová, samostatný příspěvek přednesla Petra Loučová. Členové sekce se v říjnu zúčastnili i konference 50 let od vzniku exilových nakladatelství Sixty-Eight Publishers a Index. V listopadu 2021 pak samizdatová sekce přivítala dr. Piotra Wćislika, který s kolegy z ČLB konzultoval možnosti zapojení do projektu českého literárního exilu, projednávány byly i možnosti zpracování bibliografie samizdatových monografií. Petra Loučová se spolupodílela na přípravě jarního běhu přednáškového cyklu ÚČL Literárněvědné fórum, tentokrát na téma Cultural Dissent in Central and Eastern Europe. Zároveň též představila širší veřejnosti problematiku vězeňské literatury, a to formou popularizačních přednášek (Městská knihovna Nové Strašecí) a článků v odborných periodikách (*Dějiny a současnost*, *Securitas Imperii*). Gabriela Romanová pak přednesla popularizační přednášku v rámci Týdne AV.

Sekce Biografický archiv (vedoucí Petra Večeřová)

Tým Biografického archivu se zaměřil převážně na budování, migraci a čištění dat databáze České literární osobnosti. Též vytvářel podporu pro databázi Česká literární bibliografie formou tvorby nových národních autorit a čištění rejstříků jmenných autorit v bázi ČLB. V rámci projektu Harmonizace databází personálních autorit ÚČL AV ČR, v. v. i., se souborem národních autorit NK ČR, podpořeného v rámci programu MK ČR VISK 9, byla propojena další část personálních autorit z dílčích bází ČLB se souborem národních autorit. Projekt probíhal v termínu březen–prosinec 2021. Podíleli se na něm 3 externisté, kteří při objemu práce 0,5 úvazku po dobu 5 pracovních měsíců zpracovali 43 858 „rejstříkových položek“.

Obr. 3: Stážistky z programu Otevřená věda

literární osobnosti. Mapový adresář. Vznikla tak dílčí databáze a vizualizace adres a oborů

V roce 2021 probíhala v Biografickém archivu již potřetí roční stáž talentovaných studujících středních škol v rámci programu **Otevřená věda**. Prosopografický projekt *České literární osobnosti jinak aneb Máte pocit, že o nich víte vše?* byl tentokrát zaměřen na propojení bibliografie, biografistiky a sociální geografie v projektu s názvem *Kde bydlely české*

činnosti českých literátů v programu Nodegoat. Vedoucí Biografického archivu Petra Večeřová prezentovala databázi CLO na katedrách knihovnictví a informační vědy v Opavě a Praze.

Sekce pro globální literární studia (vedoucí Ondřej Vimr)

Sekce pro globální literární studia se v průběhu roku věnoval řešení dvou projektů. Zprv se v rámci projektu **Příprava a zpřístupnění bibliografie knižních překladů české beletrie** financovaném programem *Akademie věd ČR Strategie 21 – Paměť v digitálním věku* věnoval vytváření základní databáze překladů české literatury do všech cizích jazyků, která následně byla zveřejněna v režimu open access v rámci společného rozhraní VuFind. Vzniknuvší databáze přináší informace o více než 20 000 záznamech překladů děl české literatury do cizích jazyků. Druhou klíčovou aktivitu představovalo řešení projektu *Globální trajektorie české literatury po roce 1945* financovaného Grantovou agenturou ČR. V roce 2021 byly průběžné výsledky prezentovány na domácích i mezinárodních fórech, mj. v rámci konference *Světová literatura v Čechách – česká literatura ve světě* v říjnu 2021 v Českých Budějovicích či formou online přednášek na univerzitách v Barceloně či Nottinghamu.

Sekce digitalizace a IT

IT vývojář ČLB Richard Bruna se věnoval dalšímu rozvoji IT nástrojů pro potřeby ČLB. Vedle průběžného doplňování kontrolního skriptu ověřujícího integritu dat v bázi se soustředil i na jednorázové úpravy dat – takto mj. připravil automatické propojení více než 40 000 článků na jejich online verzi v Digitálním archivu časopisů ÚČL či skripty sledující míru propojení záznamů ČLB na soubor národních autorit. Asi nejdůležitějšími výstupy pak byly skripty navázané na discovery systém VuFind a obohacování dat před importem do něj. Zde se mj. podařilo odladit automatickou aktualizaci VuFindu o nově zpracovaná data (update záznamů probíhá pravidelně každou hodinu) či připravit skript pro automatickou tvorbu citace přímo z bibliografického záznamu.

Veronika Zemanová se vedle svých aktivit zaměřených na open access (srov. popis projektu RKÚ výše) zaměřila i na problémy související s digitalizací ústavních dokumentů. V březnu 2021 se zasloužila o zřízení přístupu ke kolekci děl nedostupných na trhu v rámci Národní digitální knihovny a především vyjednávala s Knihovnou Akademie věd možnosti přesunu ústavních digitálních knihoven na společnou platformu softwaru Kramerius. V průběhu roku 2021 byly analyzovány možnosti a následně učiněny praktické kroky k převodu obsahu Edice E na tuto platformu. Celkem v ní bylo k 31. prosinci 2021 zpřístupněno 109 svazků. S KnAV pak spolupracovala i na přípravě nových webů pro ústavní časopisy *Česká literatura* a *Cornova*.

Spolupráce ČLB

Zahraněční spolupráce

I přes omezené možnosti cestování se i v roce 2021 dále rozvíjela mezinárodní spolupráce ČLB. Hlavním zahraničním partnerem zůstala v tomto i nadále **Polska Bibliografia Literacka** provozovaná při Instytutu Badań Literackich PAN. S ní ČLB pokračovala ve spolupráci na portálu **Literarybibliography.eu**, který byl během zimy 2021 spuštěn v samostatné instalaci systému VuFind formou betaverze. Nabízí z jednoho místa přístup k datům obou partnerských institucí, tj. aktuálně cca 4 mil. bibliografických záznamů. Ideový koncept portálu byl prezentován mj. na konferenci EADH v Krasnojarsku formou posteru. Pro další rozvoj portálu se polské straně podařilo získat externí financování z projektu DARIAH.lab.

V říjnu navštívil ČLB v rámci měsíční stáže podpořené Fellowshipem Josefa Dobrovského IT specialista IBL Cezary Rosiński. Během svého pobytu pracoval na přípravě konverze databáze literárních cen do MARC21, obohacování dat ČLB o identifikátory VIAF a harmonizaci věcného popisu ČLB se systémem Library of Congress Subject Headings. Zároveň během své stáže vyvinul dílčí skripty pro potřeby projektu Globální trajektorie a připravil čtyřdenní školení základů programování v Pythonu pro potřeby zpracování bibliografických dat, kterého se zúčastnilo 10 pracovníků ČLB.

V listopadu pak ČLB navštívil IT vývojář a datový specialista PBL Patryk Hubar, který spolu s Cezarym Rosińskim a Vojtěchem Malínkem konzultoval především softwarová řešení pro portál Literarybibliography.eu. Během následného třídního setkání Bibliographical Data Working Group pak Prahu navštívili i Tomasz Umerle, Piotr Wcislik a Maciej Maryl.

Obr. 4: Domovská stránka portálu literarybibliography.eu

Klíčovou platformu pro mezinárodní spolupráci ČLB představuje **Bibliographical Data Working Group** při konsorciu DARIAH-ERIC, kterou společně koordinují Tomasz Umerle

a Vojtěch Malínek. Činnost skupiny se v roce 2021 koncentrovala na tři hlavní cíle: (a) přihlášku projektu MOPAD, (b) dokončení Bibliographical Data Landscape Analysis Report a (c) organizaci workshopu *National Bibliographies Curation and Research*. Ústředním výstupem pro první polovinu roku 2021 se stala přihláška projektu **MOPAD (Modelling Pathways to Digital Culture)** pro výzvu CHANSE z programu H2020. Pro tento projekt se podařilo sestavit konsorcium 9 institucí ze 6 evropských zemí (Helsinská univerzita, Univerzita v Turku, Instytut Badań Literackich PAN, Uniwersytet Wrocławski, Univerzita v Szegedu, Universität Göttingen, GWDG Göttingen, Univerzita v Uppsale a ÚČL), které podpořilo více než 20 partnerů chystajících se zapojit formou participace na tzv. knowledge exchange sessions (mj. 6 národních knihoven všech zúčastněných zemí, celoevropská konsorcia typu CLARIN, DARIAH či Europeana atp.). I když projekt výsledně nebyl podpořen, podařilo se na platformě vzniknuvšího konsorcia připravit mezinárodní online **workshop *National Bibliographies Curation and Research***, který se konal 30. 9. 2021. Zúčastnilo se jej více než 70 účastníků primárně ze zahraničí a své příspěvky v jeho rámci předneslo 12 zahraničních badatelů. Práce na Bibliographical Data Landscape Analysis Report pak pokračovaly zejména na podzim 2021. Text této zprávy byl v závěru roku uzavřen a postoupen k finálním korekturám.

V týdnu od 8. listopadu proběhlo v Praze setkání členů Bibliographical Data Working Group za prezenční účasti 8 zahraničních kolegů. Kromě prezentací aktuálních aktivit jednotlivých členů byly diskutovány budoucí projekty skupiny – podání přihlášky pro přípravu dvoudenního workshopu o bibliografických datech pro interní soutěž konsorcia DARIAH

(žádost odeslána v prosinci 2021, v březnu 2022 návrh získal podporu) a příprava společného projektu COST zaměřeného na zpracování a výzkum bibliografických dat.

Obr. 5: Pražské setkání členů Bibliographical Data Working Group

Pokračovala i spolupráce v rámci **Konsorcia literárněvědné bohemistiky**, koordinovaná nově primárně úsekem mezinárodní spolupráce ÚČL. Posílení propagace ČLB u zahraničních uživatelů by měl přispět nově zřízený oborový newsletter, jehož pravidelnou součástí jsou informace o nejnovějších přírůstcích v bázi ČLB. Prezentace aktivit konsorcia je směřována na VI. kongres světové literárněvědné bohemistiky, který byl s ohledem na nepříznivou epidemiologickou situaci znovu odložen, tentokrát na červen 2022.

S ohledem na nepříznivou epidemiologickou situaci se v roce 2021 z mobilityních výměn plánovaných pro projekt RKÚ zdařilo realizovat alespoň příjezdy kolegů z Helsinské univerzity (Mikko Tolonen, Iiro Tiihonen) a IBL PAN (T. Umerle, C. Rosiński, P. Hubar, M. Maryl a P. Wcislik), kteří se většinou zúčastnili zmiňovaného zasedání Bibliographical Data Working Group. Zbývající mobilityní výměny byly přesunuty na rok 2022.

Domácí spolupráce

Z domácích institucí byla nově navázána soustavnější spolupráce s **Památníkem národního písemnictví**. ČLB pro potřeby PNP zpřístupnila údaje o osobnostech českého literárního života z báze CLO, které PNP využije pro dokumentaci svých fondů. Obě strany plánují do budoucna v této oblasti kooperovat a vzájemně si zpřístupňovat svá data, což potvrdily v říjnu 2021 uzavřením společného memoranda. Roku 2021 byla zahájena též spolupráce

s **Moravskou zemskou knihovnou**, resp. Českým literárním centrem jako jeho organizační jednotkou. Kol. Iveta Mikešová pro ČLC aktualizovala informace o překladech současné české literatury do cizích jazyků. S oběma institucemi byly zároveň konzultovány společné projektové záměry pro chystanou soutěž NAKI. Dlouhodobá spolupráce s Webarchivem Národní knihovny ČR se v roce 2021 odrazila mj. na aktivní účasti kolegů z Webarchivu na workshopu National Bibliographies Curation and Research či na plánovaném zapojení Národní knihovny ČR jako partnera chystaného projektu MOPAD.

Přehled řešených projektů

Česká literární bibliografie II

(LM2018136)

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Doba řešení: 2020–2022

Hlavní řešitel: Vojtěch Malínek

Řešitelský tým: Radek Čermák, Sára Dvořáková, Jakub Flanderka, Magdaléna Fottová, Anna Gnot, Lucie Halabřínová, Pavla Hartmanová, Petra Loučová, Dominik Melichar, Iveta Mikešová, Pavel Nevyhoštěný, Tereza Pulcová, Gabriela Romanová, Daniel Řehák, Marta Škubalová, Jana Vargová, Petra Večeřová, Ondřej Vimr, Lukáš M. Vytlačil

ČLB–ČLI: Český literární internet: data, analýzy, výzkum

(CZ.02.1.01/0.0/0.0/16_013/0001743)

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR; Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Doba řešení: 2017–2021

Hlavní řešitel: Vojtěch Malínek

Řešitelský tým: Sára Dvořáková, Jakub Flanderka, Lucie Halabřínová, Pavla Hartmanová, Iveta Mikešová, Tereza Pulcová, Marta Škubalová

Globální trajektorie české literatury od roku 1945

(GJ20-O2773Y)

Poskytovatel: Grantová agentura České republiky

Doba řešení: 2020–2022

Hlavní řešitel: Ondřej Vimr

Řešitelský tým: Anna Gnot, Julia Miesenböck, Olga Słowik

Harmonizace databází personálních autorit ÚČL AV ČR, v. v. i., se souborem národních autorit NK ČR

Poskytovatel: Ministerstvo kultury ČR (program VISK 9)

Doba řešení: 2021 (4. etapa)

Hlavní řešitelka: Petra Večeřová

Příprava a zpřístupnění bibliografie knižních překladů české beletrie

Poskytovatel: Akademie věd ČR, v. v. i.; Strategie AV21, výzkumný program Paměť v digitálním věku

Doba řešení: 2021

Hlavní řešitel: Ondřej Vimr

Rozvoj kapacit Ústavu pro českou literaturu AV ČR pro výzkum a popularizaci

(CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_054/0014701)

Poskytovatel: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR; Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Doba řešení: 2020–2022

Řešitelský tým za ČLB: Vojtěch Malínek, Veronika Zemanová

Výstupy ČLB

Kapitoly v monografiích

GNOT, Anna. Vzájemné kolonizování české a německé kultury v románu Oty Filipa Cesta ke hřbitovu. In: JAMES, Petra – MITTERBAUER, Helga (eds.). *Vorstellungen vom Anderen in der tschechisch- und deutschsprachigen Literatur: Imaginationen und Interrelationen*. Berlin: Frank und Timme, 2021, s. 167–188.

ROMANOVÁ, Gabriela. Škvorecký, Josef (1924–2012). In: *La vie de l'esprit en Europe centrale et orientale depuis 1945. Dictionnaire encyclopédique*. Cerf, 2021, s. 839–840.

Odborné články

HARTMANOVÁ, Pavla. Mýtem překrytý střet hodnot a očekávání. Příspěvek k výzkumu digitální literatury sociálních médií. *Bohemica Olomucensia*. Roč. 13, č. 1, 2021, s. 222–230. [Open Access](#)

LOUČOVÁ, Petra – NICHTBURGEROVÁ, Hana. Richard Glazar a paměť Treblinky. *Dějiny a současnost*. Roč. 43, č. 2, 2021, s. 30–33.

LOUČOVÁ, Petra. Sinuhet za mřížemi. K osudům jednoho překladu a životnímu příběhu překladatelky Marty Hellmuthové. *Securitas Imperii*. Roč. 38., č. 1, 2021, s. 10–69. [Open Access](#)

MALÍNEK, Vojtěch – HARTMANOVÁ, Pavla: Bibliografické databáze jako pramen pro datovou analýzu: potenciál a limity České literární bibliografie pro kvantitativní výzkum. *Střed*. Roč. 13, č. 1, s. 50–81.

MIKEŠOVÁ, Iveta. Informatorium. *Česká literatura*. Roč. 69, č. 1–6, 2021, s. 139–144, 269–275, 409–415, 555–560, 690–697, 821–827. [Open Access](#)

PULCOVÁ, Tereza. Obhájené dizertační práce 2020 [Dissertations Defended in 2020]. *Česká literatura*. Roč. 69, č. 1, 2021, s. 137–138. [Open Access](#)

Specializované veřejné databáze

ČERMÁK, Radek – DVOŘÁKOVÁ, Sára – FLANDERKA, Jakub – FOTTOVÁ, Magdaléna – GNOT, Anna – HALABRÍNOVÁ, Lucie – HARTMANOVÁ, Pavla – LOUČOVÁ, Petra – MALÍNEK, Vojtěch – MELICHAR, Dominik – MIKEŠOVÁ, Iveta – NEVYHOŠTĚNÝ, Pavel – PULCOVÁ, Tereza – ROMANOVÁ, Gabriela – ŘEHÁK, Daniel – ŠKUBALOVÁ, Marta – VARGOVÁ, Jana – VEČERŮVÁ, Petra – VIMR, Ondřej – VYTLAČIL, Lukáš M. *Česká literární bibliografie 2021*. [Databáze]

Organizované konference, workshopy

LOUČOVÁ, Petra. *Central and Eastern Europe Samizdat during the Cold War. Comparative and Transnational Perspectives*. Mezinárodní online konference (29.–30. 9. 2021). Online ([1. den](#), [2. den](#))

LOUČOVÁ, Petra. *Kulturní disent ve středovýchodní Evropě*. Jarní cyklus Literárněvědného fóra (únor–květen 2021).

MALÍNEK, Vojtěch. *Česká literární bibliografie – Český literární internet: data, analýzy, výzkum*. Závěrečný online workshop projektu (28. 4. 2021). Online

MALÍNEK, Vojtěch – TOLONEN, Mikko – UMERLE, Tomasz. *National bibliographies and catalogs curation and research: digital humanities outlook*. DARIAH Bibliographical Data Working Group. Online workshop (30. 9. 2021). [Online](#)

Přednášky a příspěvky na konferencích

GNOT, Anna. *Cesta Lojzka Lapáčka z Petlice do Indexu: román Oty Filipa jako medium*. Konference 50 let od vzniku exilových nakladatelství Sixty-Eight Publishers a Index, Vysoká škola kreativní komunikace, Praha (20. 10. 2021). [Program](#)

GNOT, Anna. *Ota Filip jako kulturní zprostředkovatel transferu české literatury do němčiny v 70. letech 20. století*. Mezinárodní konference Světová literatura v Čechách – česká literatura ve světě, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (6.–7. 10. 2021). [Program](#)

GNOT, Anna. *Which Czech writers Ota Filip introduced to German-speaking audience – quantitative and archival research of cultural mediation phenomenon*. 25. Mnichovské bohemistické setkání (5. 3. 2021).

GNOT, Anna – MALÍNEK, Vojtěch – ROMANOVÁ, Gabriela. *Czech literary samizdat in comparative perspective. Data analysis of the Bibliography of Czech Literary Samizdat*. Mezinárodní online konference Central and Eastern Europe Samizdat during the Cold War. Comparative and Transnational Perspectives (29.–30. 9. 2021).

HARTMANOVÁ, Pavla. *Analytická bibliografie českého literárního internetu. Výzvy a výstupy*. Závěrečný online workshop projektu Český literární internet (28. 4. 2021). [Online](#)

HARTMANOVÁ, Pavla. *Bibliografická katalogizace internetových zdrojů*. 32. zasedání sekce SDRUK ČR pro bibliografii, Ústí n. L. (21. 9. 2021).

HARTMANOVÁ, Pavla. *Česká literární bibliografie v době digitální*. Online konference Elektronické služby knihoven VI., Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně (19. 5. 2021). [Online](#)

HARTMANOVÁ, Pavla. *Mapování českého literárního internetu*. Týden AV ČR (4. 11. 2021).

HARTMANOVÁ, Pavla – ROMANOVÁ, Gabriela. *Česká literární bibliografie a digital humanities: Výzkum exilové, samizdatové a internetové literatury*. Doktorandský seminář DSP Česká literatura a Teorie literatury, FF UP v Olomouci (5. 11. 2021).

- LOUČOVÁ, Petra. *Grey zone students of Czech. The Summer Schools of Slavonic Studies as producers of the co-participants in Czechoslovak alternative culture in the 1970s and 1980s*. Mezinárodní online konference Central and Eastern Europe Samizdat during the Cold War. Comparative and Transnational Perspectives (29.–30. 9. 2021).
- LOUČOVÁ, Petra. *Malostranská zastavení aneb Po stopách Karla Pecky*. Komentovaná procházka, Týden AV ČR (4. 11. 2021).
- LOUČOVÁ, Petra. Přednáška a workshop pro studenty a studentky gymnázia na téma vězeňské literatury a korespondence, Městská knihovna Nové Strašecí (15. 11. 2021).
- LOUČOVÁ, Petra. *Zapomenutí kurýři nakladatelství Index. Případ Gerharda Küchena a Ulrike Ackermann*. Konference 50 let od vzniku exilových nakladatelství Sixty-Eight Publishers a Index, Vysoká škola kreativní komunikace, Praha (20. 10. 2021).
- MALÍNEK, Vojtěch. *Česká literární bibliografie*. Online prezentace pro Filozofickou fakultu Ostravské univerzity (25. 11. 2021).
- MALÍNEK, Vojtěch. *Česká literární bibliografie 2021*. 22. ročník konference Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2021 (online, 30. 11. 2021).
- MALÍNEK, Vojtěch. *Die Tschechische literarische Bibliographie*. 25. Mnichovské bohemistické setkání (5. 3. 2021).
- MALÍNEK, Vojtěch. *Projekt Český literární internet*. Závěrečný online workshop projektu Český literární internet (28. 4. 2021). [Online](#)
- MALÍNEK, Vojtěch. *Statistický a analytický modul*. Závěrečný online workshop projektu Český literární internet (28. 4. 2021). [Online](#)
- MALÍNEK, Vojtěch – UMERLE, Tomasz. *LiBRI Project* [Poster]. 2nd International Conference of the European Association for Digital Humanities (online, 21.–25. 9. 2021).
- MELICHAR, Dominik. *Přislubuj si mně, poroučej si mně, přece zrádcem nebude. Obraz Karla Havlíčka Borovského v samizdatu*. Konference Havlíčku, Havle, Havlíčkův Brod (27. 10. 2021).
- ROMANOVÁ, Gabriela. *Exilový? časopis MOST atd*. 50 let od vzniku exilových nakladatelství Sixty-Eight Publishers a Index, Vysoká škola kreativní komunikace (20. 10. 2021). [Program](#)
- ROMANOVÁ, Gabriela. *Čuňas, Nežárka a pan Průša – problematika pseudonymů v samizdatu*. Týden AV ČR (3. 11. 2021).
- VEČEŘOVÁ, Petra. *Databáze České literární osobnosti*. Cyklus Informační pondělky, Ústav informačních studií a knihovnictví (3. 5. 2021).
- VEČEŘOVÁ, Petra. *Databáze České literární osobnosti jako jedna z částí ČLB aneb biografistika není detektivka: praktické informace a případové studie*. Cyklus Hyde Park informačních profesionálů, Ústav bohemistiky a knihovnictví na Filozoficko-přírodovědecké fakultě Slezské univerzity v Opavě (14. 4. 2021).
- VIMR, Ondřej. *Geographies and Networks: Spatial Aspects of Global Literary Circulation*. Mezinárodní symposium Global Literary Studies: Key Concepts, Universitat Oberta de Catalunya, Barcelona (20.–21. 5. 2021).

VIMR, Ondřej. *Managing Translation Flows: Small Literatures in a Globalised Europe*. Digitální symposium Supplying Translation: exploring literary translation as a supply-driven phenomenon, University of Nottingham (26.–27. 4. 2021).

VIMR, Ondřej. *Trajektorie české světové literatury. Big Data Approach*. Moravská zemská knihovna, Brno (25. 11. 2021).

VIMR, Ondřej. *Trajektorie české světové literatury. Otázky a možnosti výzkumu ve velkém měřítku*. Mezinárodní konference Světová literatura v Čechách – česká literatura ve světě, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (6.–7. 10. 2021).

VYTLAČIL, Lukáš M. *Staré písně v nové době*. Týden AV ČR (2. 11. 2021).

Vystoupení v médiích

KELLEROVÁ KORDÍKOVÁ, Marta. *Nenechte ze mě udělat blázna...* TV pořad Historie.cs (4. 12. 2021).

LOUČOVÁ, Petra. *Portréty: Klement Lukeš*. Rozhlasový pořad ČRo Plus (4. 11. 2021).

LOUČOVÁ, Petra. *Portréty: Olga Šulcová*. Rozhlasový pořad ČRo Plus (22. 4. 2021).

LOUČOVÁ, Petra – HERTL, David. *Večer na téma: Vokno do světa undergroundu*. Rozhlasový pořad ČRo Vltava (7. 7. 2021).

Ostatní

GNOT, Anna. Varování před ztracením se v překladu (a bibliografii). *Česká literatura*. Roč. 69, č. 3, 2021, s. 384–390.

VYTLAČIL, Lukáš M. Konfesní proměny v novověké společnosti jako nosné téma. Zpráva o konferenci „Věk konverzí. Konverze a konfese v (dlouhém) raném novověku“. *Paginae historiae*. Roč. 29, č. 2, 2021, s. 403–410. [Open Access](#)

VYTLAČIL, Lukáš M. Zelenka and His Contemporaries. Zpráva o konferenci „Zelenka Conference Prague“. *Práce z dějin Akademie věd*. Roč. 13, č. 1, 2021, s. 71–73.

VYTLAČIL, Lukáš M. Švédské obléhání Prahy v roce 1648. *Paginae historiae*. Roč. 29, č. 2, 2021, s. 419–420.